سردار شوخ‌طبع تفحص

پای صحبت همسر شهید مجید پازوکی؛ فرمانده گردان برون‌مرزی تفحص به مناسبت سالگرد شهادتش

۲۲

قبل از خاتمی زن روز شکوفا بود

فراز و فرودهای مجله «زن‌روز» در دهه‌های ۶۰ و ۷۰، در گفت‌وگو با طیبه میرزا اسکندری

۲۳

روزگار خوش حبیب‌آقای لیسانسه

مروری بر کارنامه بازیگری هوتن شکیبا، بازیگر فیلم «ابلق»

۲۴

همشهری فرهنگ

یکشنبه ۱۷ مهر ۱۴۰۱ ■ ۱۲ ربیع‌الاول ۱۴۴۴ ■ سال سی‌ام ■ شماره ۸۶۰۷۵

نمایی از فیلم لیپار/عکس: مریم تخت‌کشیان

تعداد فیلم‌های آماده نمایش آن‌قدر زیاد است که قطعا تعدادی از آنها فرصت روی پرده رفتن را نخواهند یافت

لشکر فیلم‌های پشت خط اکران

گزارش

فهرست مدونی از فیلم‌های آماده نمایش وجود ندارد، ولی براساس آنچه رسانه‌ها منتشر کرده‌اند، می‌توان به فهرستی طولانی اشاره کرد که پشت خط اکران مانده‌اند؛ صف طولانی اکران که بیش از ۲۰۰فیلم در آن حضور دارند؛ فیلم‌هایی که در ۳سال اخیر تولید و آماده نمایش شده‌اند. ۲سال کرونا سینمای ایران را از روال طبیعی‌اش خارج کرد و جالب اینکه با وجود توقف اکران، چرخه تولید هرگز متوقف نشد و در بدترین روزهای کرونا هم که روزانه ۷۰۰نفر از هموطنانمان به کام مرگ فرومی‌رفتند هم گروه‌های سینمایی مشغول کار بودند. حدود ۲سال عملا اکرانی در کار نبود، ولی فیلم‌ها همچنان تولید می‌شدند. از پاییز ۱۴۰۰ به مرور شرایط اکران عمومی فیلم‌ها کمی تسهیل شد و فیلم‌ها روی پرده آمدند و حالا با گذشت یک سال، روند نمایش عمومی شدت هم گرفته، ولی همچنان صف منتظران اکران طولانی است.

آمار فیلم‌های پشت خط اکران سینما تا حدود یک سال قبل نزدیک به ۳۰۰فیلم بود؛ اگرچه در سال ۱۴۰۱ بیش از ۳۵فیلم روی پرده رفت، اما با مجوزهای صادر شده در ۷ماه گذشته همچنان تعداد زیادی فیلم اکران نشده وجود دارد. این‌طور که ایسنا روایت کرده شورای پروانه نمایش سازمان سینمایی از ابتدای امسال تاکنون حدود ۳۰پروانه نمایش صادر کرده که نام بیشتر آنها در سایت سازمان سینمایی درج شده است، ولی با وجود داشتن مجوز هنوز در سینماهای کشور روی پرده نرفته‌اند. برخی از این فیلم‌ها اولویت‌شان را حضور در جشنواره‌های خارجی قرار داده‌اند و برخی دیگر هم به‌نظر می‌رسد با توجه به افت دوباره مخاطب در سینماها، فعلا برنامه مشخصی برای اکران ندارند.

اگرچه شورای صنفی نمایش و شورای راهبردی اکران درصدد بودند که بعد از عزاداری‌های ماه صفر و از ابتدای پاییز تدارک بهتری برای رونق اکران داشته باشند، اما برنامه‌ریزی‌ها باز هم به بن‌بست خورده؛ چراکه با وجود فروش نسبتا خوب فیلم‌ها در ۲ماه گذشته، گیشه سینماها با ناآرامی‌های اخیر در کشور دوباره به رکود برگشتند. البته ممکن است با پخش مسابقات فوتبال جام‌جهانی وضعیت سالن‌های سینمایی به‌طور موقت اندکی بهبود یابد، اما برای دعوت دوباره مردم به سینماها باید شرایط دیگری مهیا شود؛ به‌ویژه آنکه با وجود افزایش تعداد فیلم‌های در نوبت اکران، بعضی سینماگران و سینمادارها معتقدند برای رونق سینما باید حال مردم هم خوب باشد تا انگیزه برای اکران فیلم‌ها به‌وجود آید.

صف طولانی منتظران اکران

اواخر شهریور خبر صدور پروانه نمایش برای ۳فیلم از سوی سازمان سینمایی منتشر شد که البته در سایت سازمان به آنها اشاره‌ای نشده است. این ۳فیلم «روشن»، «نبودن» و «رویای کاغذی» بودند که به‌جز «روشن» ۲فیلم دیگر پیش‌تر در جشنواره‌های خارجی شرکت داشتند. «روشن» ساخته روح‌الله حجازی از فیلم‌های مشکل‌داری بود که با وجود نمایش در جشنواره فجر و گرفتن جایزه، در چند سال گذشته موفق به گرفتن پروانه نمایش نشده بود و یکی از دلایل اصلی آن هم تلخی فیلم ذکر می‌شد، اما در نهایت با اصلاحاتی مجوز اکران آن صادر شد و تصمیم چندی قبل سازندگان، اگر هنوز تغییری نکرده باشد بر اکران فیلم در آذرماه بود. از زمان اکران ۲فیلم دیگر یعنی «نبودن» ساخته علی مصفا و «رویای کاغذی» ساخته علی عطشانی نیز تاکنون خبری منتشر نشده است. فیلم دیگری که تاریخ صدور پروانه نمایش آن در شهریور ثبت شده، فیلم سینمایی «۲۸۸۸» به کارگردانی کیوان علیمحمدی و علی‌اکبر حیدری است. برای اکران این فیلم دفاع‌مقدسی که سال گذشته در جشنواره فجر رونمایی شد، زمان قطعی اعلام نشده است.

«روز سیب» به کارگردانی محمود غفاری و تهیه‌کنندگی الهه نوبخت نیز در شهریورماه مجوز گرفته، اما فعلا بیشتر سرگرم حضور در جشنواره‌های خارجی است. فیلم «رو در رو» به کارگردانی حسین شهابی هم که ابتدای شهریور پروانه نمایش گرفت، طبق گفته خود شهابی که تهیه‌کننده فیلم نیز هست، قرار بود در همین پاییز اکران شود، اما با توجه به وضعیت این روزهای سینما مشخص نیست برنامه او همچنان برای اکران پابرجاست یا خیر.

«شهر خاموش» به تهیه‌کنندگی سیدرضا محقق و کارگردانی احمد بهرامی نیز تابستان امسال پروانه نمایش گرفت و سازندگانش قصد دارند آن را ابتدا در جشنواره فجر رونمایی کنند.

فیلم «خط نجات» به کارگردانی وحید موسائیان و تهیه‌کنندگی آزیتا موگویی مدتی قبل پروانه نمایش گرفت و هنوز به اکران نرسیده است. «بیرو» به کارگردانی مرتضی‌علی عباس‌میرزایی و تهیه‌کنندگی مجید برزگر از فیلم‌هایی است که سال گذشته در جشنواره فجر نمایش داده شد.

این فیلم که نگاهی به زندگی علیرضا بیرانوند، دروازه‌بان تیم ملی فوتبال ایران دارد تابستان امسال پروانه نمایش گرفت و شاید همزمان با جام‌جهانی زمانی مناسب برای اکران آن باشد که درباره این فیلم هم خبری قطعی منتشر نشده است. ۲فیلم دیگری که در تیرماه امسال پروانه نمایش گرفتند «کوچه ژاپنی‌ها» و «ستون ۱۴» هستند که آنها نیز اکران نشده‌اند.

«کوچه ژاپنی‌ها» به تهیه‌کنندگی علی‌اکبر ثقفی و کارگردانی امیرحسین ثقفی سال گذشته متقاضی شرکت در جشنواره فجر بود و اگرچه نظر مثبت برخی اعضای هیأت انتخاب را کسب کرد، اما در آن مقطع موفق به دریافت پروانه نمایش نشد. «ستون ۱۴» نیز به تهیه‌کنندگی علیرضا قاسم‌خان و کارگردانی امیرحسین همتی ساخته شده که طبق اعلام تهیه‌کننده‌اش سال گذشته متقاضی حضور در جشنواره فجر بود، اما از فهرست ۲۲فیلم اعضای هیأت انتخاب بیرون ماند. سازندگان این فیلم زمان مناسب اکران آن را پاییز امسال می‌دانستند، ولی فعلا خبری از نمایش آن نیست.

فیلم «۱۹» به تهیه‌کنندگی و کارگردانی منیژه حکمت هم ازجمله فیلم‌های پشت خط اکران است که چند ماه قبل پروانه نمایش گرفت.

فیلم «۸ روز هفته» به تهیه‌کنندگی و کارگردانی غلامرضا سائلی ازجمله آثاری است که خردادماه امسال مجوز اکران گرفت و جزئیاتی از آن در دسترس نیست.

«سینگو» به کارگردانی علیرضا محمدی و تهیه‌کنندگی ایرج محمدی، «گیجگاه» به تهیه‌کنندگی ولی‌الله مدنی و کارگردانی عادل تبریزی، «زندگی و زندگی» به تهیه‌کنندگی و کارگردانی علی قوی‌تن که نگاهی به دوران کرونا هم داشته و «زنانی که با گرگ‌ها دویده‌اند» به تهیه‌کنندگی محمدرضا شرف‌الدین و کارگردانی امیراطهر سهیلی از دیگر فیلم‌هایی هستند که در بهار امسال پروانه نمایش گرفتند، ولی هنوز اکران نشده‌اند.

در این میان قرار بود فیلم «گیجگاه» در همین روزها روی پرده سینماها باشد که احتمالا با تأخیر روی پرده خواهد رفت. همچنین فیلم «زنانی که با گرگ‌ها دویده‌اند» در سال‌های گذشته در چند جشنواره خارجی شرکت کرده و تصمیم سازندگانشان بر این بود که با بهتر شدن شرایط پس از کرونا آن را اکران عمومی کنند.

فیلم «بی‌مادر» به تهیه‌کنندگی محمدرضا مصباح و کارگردانی سیدمرتضی فاطمی هم که در جشنواره فجر سال گذشته نمایش داده شد، اردیبهشت امسال پروانه نمایش گرفته است. همچنین «شیرجه بزرگ» به کارگردانی کریم لک‌زاده و تهیه‌کنندگی محمدرضا شفیعی و «لیپار» به کارگردانی حسین ریگی و تهیه‌کنندگی سعید خانی که در جشنواره فیلم کودک حضور داشت از دیگر فیلم‌های دارای مجوز و اکران‌نشده هستند.

«نگهبان شب» به تهیه‌کنندگی و کارگردانی رضا میرکریمی، «دسته دختران» به کارگردانی منیر قیدی و تهیه‌کنندگی محمدرضا منصوری، «میان صخره‌ها» به تهیه‌کنندگی محمد احمدی و کارگردانی مختار عبدالهی و «احمد، به تنهایی» ساخته حسین مهکام نیز از دیگر آثاری هستند که ابتدای سال ۱۴۰۱ پروانه نمایش آنها صادر شده، ولی به اکران نرسیدند.

در کنار اینها، اگر چند ماه در سال ۱۴۰۰ به عقب برویم باز هم فیلم‌های دیگری هستند که در دولت سیزدهم پروانه نمایش گرفتند و تاکنون نمایش داده نشده‌اند؛ مثل «ملخ» به تهیه‌کنندگی منیژه حکمت و کارگردانی فائزه عزیزخانی که تاکنون بیشتر خبرهای جشنواره‌ای آن منتشر شده، «عروس خیابان فرشته» به تهیه‌کنندگی محمدرضا شریفی‌نیا و کارگردانی مهدی خسروی، «برف آخر» به تهیه‌کنندگی حسن مصطفوی و کارگردانی امیرحسن عسگری، «شهرک» به تهیه‌کنندگی علی سرتیپی و کارگردانی علی حضرتی، «ملاقات با جادوگر» به تهیه‌کنندگی حمید اعتباریان و کارگردانی جمشید بهرامیان، «رفقای اورژانسی» به تهیه‌کنندگی علی شاه‌حاتمی و کارگردانی حسن و حسین صیدخانی، «جوجه تیغی» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی مستانه مهاجر.

برخی از این فیلم‌ها مثل «جوجه تیغی» و «ملاقات با جادوگر» در مقاطعی قرار بود اکران شوند که با توجه به مساعد نبودن شرایط اکران و میزان مخاطب، منتفی شدند.

نمایی از فیلم ملخ

نمایی از کوچه‌ژاپنی‌ها

گزینه‌ای به نام اکران آنلاین

با توجه به شرایط موجود و انبوه فیلم‌های پشت خط اکران که شامل تولیدات سینمایی در فاصله سال‌های ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۰ می‌شود (و باید تعدادی از فیلم‌های ساخته شده در سال ۱۴۰۱ را هم به آن اضافه کرد) با هیچ روش و تمهیدی نمی‌توان تمام آثار آماده نمایش را اکران عمومی کرد. شورای صنفی نمایش و سازمان سینمایی با هیچ شعبده‌ای نمی‌توانند این تعداد فیلم را روی پرده بیاورند؛ حتی با روش فعلی شورای صنفی هم که عده‌ای آن را فیلم‌سوزی می‌دانند، نمی‌توان بالای ۲۰۰فیلم را نه در چند ماه آینده که تا یک سال دیگر، به نمایش عمومی درآورد. تنها راه باقیمانده برای این همه فیلم پشت خط اکران تن دادن به اکران آنلاین یا فروش رایت به تلویزیون است. با توجه به مناسبات متفاوت سینمای ایران با صدا و سیما، گزینه دوم خیلی کاربردی نیست و صرفا صاحبان تعدادی از فیلم‌ها می‌توانند به پخش از تلویزیون به‌عنوان یک راه‌حل فکر کنند. نکته دیگر اینکه تعداد قابل توجهی از فیلم‌های آماده نمایش، خیلی هم قابلیت اکران گسترده را ندارند یا دست‌کم سینماداران آنها را فیلم‌های جذابی برای نمایش عمومی نمی‌دانند؛ فیلم‌هایی که در بهترین حالت می‌توانند در گروه هنر و تجربه به نمایش درآیند و فراتر از اینها راهی برای نمایش این تعداد فیلم آماده نمایش وجود ندارد.

نمایی از فیلم جوجه‌تیغی

آغاز فصل جدید ارکستر سمفونیک استانبول

فصل جدید فعالیت‌های ارکستر سمفونیک استانبول از روز جمعه پانزدهم مهرماه با حضور علی رهبری به‌عنوان رهبر مهمان این مجموعه موسیقایی آغاز شد. علی رهبری، آهنگساز و رهبر بین‌المللی کنسرت ایرانی، روز جمعه ۱۵مهر ماه در کنسرت افتتاحیه شهر استانبول همراه با ارکستر سمفونیک دولتی این شهر با آثاری از جمال رشیدری، چایکوفسکی و دورژاک روی صحنه رفت. به‌گفته علی رهبری کنسرت افتتاحیه شهر استانبول از کنسرت‌های بسیار مهم این شهر به شمار می‌آید که طی ۳۰سال گذشته اغلب به‌عهده این رهبر ایرانی گذاشته شده است.

جشنواره فیلم کوتاه تهران در پردیس ملت

پردیس سینمایی ملت به‌عنوان محل برگزاری دوره سی‌ونهم جشنواره فیلم کوتاه تهران معرفی شد. سی‌ونهمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران با محوریت موضوع «ژانر» در ۲ بخش اصلی «سینمای ملی» و «سینمای بین‌الملل» بعد از ۲ سال محدودیت‌های ناشی از شیوع ویروس کرونا، با حضور هنرمندان، فیلمسازان، اهالی رسانه و چهره‌های فرهنگی و هنری در پردیس سینمایی ملت برگزار خواهد شد. این رویداد یکی از ۶۳فستیوال مورد تأیید آکادمی اسکار در جهان، یکی از ۹جشنواره بین‌المللی مورد تأیید این آکادمی در قاره آسیا و یکی از دو جشنواره بین‌المللی مورد تأیید اسکار در خاورمیانه است. سی‌ونهمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران به دبیری مهدی آذرپندار ۲۷ مهر تا ۲ آبان ۱۴۰۱ (۱۹ تا ۲۴ اکتبر ۲۰۲۲) برگزار می‌شود.

تور تارانتینو

کوئنتین تارانتینو، کارگردان آمریکایی، برای تبلیغ جدیدترین کتابش به چندین شهر سفر می‌کند. تارانتینو قصد دارد یک تور تبلیغاتی کتاب برای نخستین اثر غیرداستانی‌اش برگزار کند. کتاب غیرداستانی «تعمق در سینما» در یکم نوامبر (۱۰ آبان) منتشر خواهد شد و تارانتینو برای معرفی جدیدترین کتابش به ۵ شهر بزرگ ایالات متحده آمریکا، لس‌آنجلس، سانفرانسیسکو، پورتلند، آستین و نیویورک سیتی سفر خواهد کرد. کارگردان فیلم‌های «پالپ فیکشن» و «روزی روزگاری در هالیوود»، در کتاب «تعمق در سینما» درباره فیلم‌های سینمایی که از دوران کودکی تا بزرگسالی برایش تأثیرگذار بوده‌اند نوشته و آنها را تحلیل کرده است. انتشارات «هارپر کالینز» این کتاب را منتشر خواهد کرد. «تارانتینو» در حالی «تعمق در سینما» را منتشر می‌کند که پیش از این رمان پرفروش «روزی روزگاری در هالیوود» را روانه بازار کرده بود. «روزی روزگاری در هالیوود» که براساس فیلمی با همین نام و به کارگردانی خود «تارنتینو» نوشته شده است، در زمان انتشار در صدر فهرست پرفروش‌های نیویورک تایمز قرار گرفته بود.

خبر

تشییع مؤید در مشهد

پیکر مرحوم موید شاعر پیشکسوت اهل‌بیت(ع) در مشهد تشییع شد.

پیکر مرحوم سیدرضا موید، شاعر آیینی و اهل‌بیت(ع) روز شنبه با حضور ذاکران برجسته کشور و اقشار مختلف مردم در مشهد تشییع و خاکسپاری شد.

در آیین تشییع پیکر این شاعر نامدار که از حسینیه کرمانی‌ها تا حرم مطهر رضوی برگزار شد، دوستداران، اهالی شعر و هنر و جمعی از مسئولان استانی نیز حضور داشتند. احمد علم‌الهدی، نماینده ولی فقیه در خراسان رضوی و امام جمعه مشهد، در صحن کوثر حرم رضوی بر پیکر این شاعر مشهدی نماز اقامه کرد و پیکر مرحوم موید در صحن آزادی حرم مطهر رضوی به خاک سپرده شد.

سیدرضا موید خراسانی متولد سال ۱۳۲۱ در مشهد بود. این شاعر دارای قریحه‌ای سیال و روان در سرودن شعر به‌ویژه اشعار مذهبی بود به‌نحوی که آیات و روایات به همراه سیره زندگی اهل‌بیت(ع) و داستان‌های تاریخی در شعرهای وی بسیار به چشم می‌خورد. علاوه بر آن، مضامین انقلابی و حماسه سرودهای دفاع‌مقدس نیز در دریای اشعار او موج می‌زند که این امر موردتوجه مقام‌معظم‌رهبری نیز قرار گرفت.

از آثار سیدرضا موید می‌توان به گل‌های اشک، جلوه‌های رسالت، نغمه‌های ولایت، سفینه‌های نور، چکامه عشق و گلبرگ‌ها، دم‌پاره‌های سینه‌زنی اشاره کرد.

درگذشت خالق سربازرس بنکس

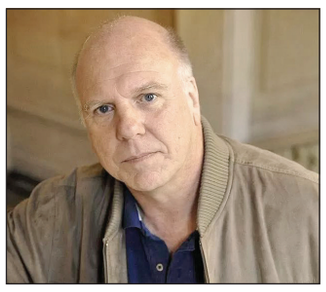

خالق شخصیت «سربازرس بنکس» درگذشت.

به‌گزارش گاردین، «پیتر رابینسون» نویسنده اهل انگلستان و خالق رمان‌های جنایی در ۷۲سالگی درگذشت.

به‌گفته ناشر آثار این نویسنده، «رابینسون» به‌طور ناگهانی و پس از ابتلا به یک بیماری جزئی در چهارم اکتبر درگذشت. این نویسنده برای نگارش رمان‌هایی با حضور شخصیتی به نام «سربازرس بنکس» شناخته می‌شود. نخستین جلد از این مجموعه داستان‌ها ۳۵سال پیش منتشر شد.

با اقتباس از این کتاب‌ها مجموعه تلویزیونی‌ای ساخته شد که در فاصله ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۶ با بازی «استیون تامپکینسون» پخش شد.

درمجموع ۸,۷۵میلیون از آثار «رابینسون» توسط «هادر و استاتون» ناشر بریتانیایی این نویسنده فروخته شده است.

همچنین آثار این نویسنده تاکنون به ۱۹زبان مختلف ترجمه شده است.

«رابینسون» در سال ۱۹۵۰ میلادی در شهر «لیدز» متولد شد و اغلب رمان‌هایش را درباره داستان وقایع شهر خیالی به نام «ایستول» می‌نوشت. «رابینسون» پس از فارغ‌التحصیلی در رشته ادبیات انگلیسی دانشگاه لیدز، برای ادامه تحصیل به کانادا مهاجرت کرد و درنهایت در مقطع دکترای ادبیات انگلیسی از دانشگاه یورک واقع در تورنتو فارغ‌التحصیل شد.

آبیار با «سووشون» در راه سینما

شورای صدور پروانه ساخت آثار سینمایی در جلسه اخیر خود با ۵ فیلمنامه موافقت کرد. فیلمنامه‌های «سووشون» به تهیه‌کنندگی محمدحسین قاسمی و کارگردانی و نویسندگی نرگس آبیار، «سرهنگ ثریا» به تهیه‌کنندگی جلیل شعبانی و کارگردانی و نویسندگی لیلا عاج، «دست ناپیدا» به تهیه‌کنندگی سیدسعید سیدزاده و کارگردانی و نویسندگی انسیه شاه‌حسینی، «راه شیری» به تهیه‌کنندگی مهدی کریمی، کارگردانی و نویسندگی علی جعفرآباد و محصول بنیاد سینمایی فارابی و «گربه» به تهیه‌کنندگی سعید خانی نامقی و کارگردانی و نویسندگی مصطفی تقی‌زاده موافقت شورای پروانه ساخت سازمان سینمایی را اخذ کردند.